

předpokládaje ovšem vždy, že pachtem nebo podpachtem svým nebo z části pachtem a z části podpachtem naplnil celou zákonnou dobu. Zákaz podpachtu bez svolení vlastníka sleduje dle přirozenosti věci vždy jen ten účel, aby pozemek nedostal se v držení osoby, u níž by bylo nebezpečí, že bude provozovati hospodářství loupežné a pozemek »vymrská«, je tedy ochrana do budoucnosti, takže vlastník mohl by z toho dovoditi pro sebe právo pachtýři pozemek odejmouti (§ 1118, 1098 obč. zák.), avšak pro minulost nemá to významu, leč jako důvod pro případnou náhradu škody proti pachtýři zákaz překročivšímu. Je proto lhostejno, že snad podpacht byl, jak to rekurs napořád nazýval, »podloudným«. Podpachtýřovo požadovací právo trvá, třeba ho vlastník jako přímého pachtýře odmítl a podpacht zakázal, neboť stačí, že z toho nevyvodil důsledků a pozemek neodňal.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. října 1920
R II 300/20/1. Dr. Němec.

Při žalobě ze správy, čelící k vrácení kupní ceny dle §u 932 ob. z. obč., musí žalobce domáhati se zrušení smlouvy a nabízet se k vydání plnění vzájemně přijatého dle kupní smlouvy. Jest to materielně právní požadavek žaloby.

V žalobě, podané u s. v H. tvrdil žalobce B. že koupil od F. za 3000 K hnědého valacha, kterého ihned prodal dále Z-ovi v Č. Kůň tam druhého dne onemocněl a zdechl. Dle zvěrolékařského dobrozdání byl nemocen již v době odevzdání. Byv sám žalován od Z. u s. v N. ze správy, žaluje žalobce, aby zachoval si lhůtu § 933 ob. z. obč., o vrácení kupní ceny 3000 K s event. útratami + 1000 K s přísl. úroky a útratami.

Procesní soud nepřipustil žádných důkazů a žalobní žádost zamítl s poukazem na to, že žaloba dle obsahu je žalobou ze správy; petit její jest však pochyben; máf býti žalováno o zrušení smlouvy a žalobce má nabízet vrácení plnění, jež obdržel.

Jako žaloba o náhradu škody byla by žaloba tato předčasná, ježto spor Z. proti B-ovi není vyřízen, nýbrž teprv se vede. Žaloba jest i contra bonos mores: co v jednom sporu se neuznává, druhým sporem pod opačnými údaji se vymáhá; útraty ve sporu Z. proti F. nejsou přiznány a nelze je tedy před tím než rozhodne se o nich, vymáhati sporem, pokud není ani existence ani výše jich jista.

Žalobcem učiněný návrh na přerušeni řízení do rozhodnutí sporu Z. proti B-ovi není odůvodněn. Vždyť nejde o spor mezi týmiž stranami, jak § 190 c. sd. ř. předpokládá. Žalobce byl by mohl ovšem žalobu ze správy řádně založit, kdyby byl ve sporu Z. proti žalobci vedeném žalobní nárok uznal; popírá-li však tam důvodnost nároku, nemůže tvrdit opak v tomto sporu bez výtky svévolného vedení sporu. Jest tedy tato žaloba, odpovídající žalobě ze správy svévolna. Ostatně kdyby žalobce ve sporu, který vede Z. proti němu, podlehl, podle § 932 obč. zák. má možnost domoci se náhrady škody.

Žalobce se odvolal a podal stížnost proti rozhodnutí, že spor nebyl přerušen; stížnost odmítnuta dle odst. 2. § 192 civ. sd. ř. jako nepřipustná, odvolání uplatňujícímu neúplnost řízení a nesprávné právní posouzení věci nebylo vyhověno. Odvolací soud v důvodech poukázal k tomu, že žaloba jest actio redhibitoria, však petit tomu neodpovídá. Podle § 932 obč. zák. má příjematel věci, chce-li docílití vrácení plnění a náhradu případné škody, domoci se zrušení kupní smlouvy, protože vrácení kupní ceny bezpodmínečně předpokládá zrušení smlouvy. Přítomné žalobní žádání, aby zapláceno bylo 3000 K a + 1000 K na event. útratách neodpovídá § 932 obč. zák., což je materiální vadou žaloby; vždyť při zrušení smlouvy jest dle § 877 obč. zák. ob. vrátiti současně všechna plnění vzájemná na základě kupu. I měl žalobce dle § 1052 obč. zák. nabízetí vrácení převzatého koně resp. toho, co vešlo na jeho místo, tedy ceny placené od statkáře Z. Ježto však žaloba dle toho upravena není, právem byla zamítnuta, aniž třeba připouštěti neprovedené důkazy.

D o v o l á n í žalobcovu nejvyšší soud nevyhověl.

D ů v o d y: Dovolání, opírajícímu se o § 503, č. 2. a 4. c. sd. ř. nelze přiznati oprávnění.

Co se tkne dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení, dlužno především vytknouti, že rozsudek v odpor vzatý zamítá žalobní prosbu nejen z důvodů formálních, nýbrž že zabývá se se žalobou a odvoláním i se stránky materiálně-právní, jak tomu nasvědčuje výklad §§ 932, 877 a 1052 obč. zák. V tomto směru nelze však v rozsudku shledati nějaký právní omyl.

Žaloba tato není žalobou z náhrady škody, nýbrž jak žalobci nejen v žalobě, ale i ve spise odvolacím a v dovolání výslovně uvádějí, žalobou směřující k uplatnění nároku ze správy v § 932 obč. zák. stanoveného, který směřuje ke zrušení smlouvy a k vrácení kupní ceny, jež ze zrušení vyplývá. Že však nárok žalobní v tomto směru zákonem odůvodněn není, to rozsudek

v odpor vzatý, k jehož důvodům se v ostatním poukazuje, správně dolíčil. Dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci tu tudíž není.

K důkladnému posouzení rozeprě nebylo při tomto stavu věci zapotřebí předsevzítí důkazy žalobcem nabídnuté a není tu také dovolacího důvodu č. 2, § 503 c. sd. ř.

Pokud se dovolání obírá zamítnutím návrhu žalobce na přerušení řízení jsou vývody tyto vedle § 526 c. sd. ř. nepřijatelné, poněvadž návrh byl oběma nižšími soudy zamítnut (§ 192, odst. 2 c. sd. ř.).

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne
3. září 1919, čj. Rv. 361/19-I. Dr. Josef Beutl.

K otázce přípustnosti žaloby určovací dle §u 228 c. ř. s.

Soud I. stolice zamítl žalobní návrh R. O. proti K. O. o určení, že po vystěhování se žalobce z domu žalovaného přísluší žalobci proti žalovanému nárok na náhradu veškerých výloh, jež mu vzešly zařízením obchodní místnosti pro jeho (žalobcův) obchod ve výše uvedeném domě, a to ve výši 5466 Kč 22 hal., a že žalovaný (vlastník shora uvedeného domu) je povinen to uznati s tímto odůvodněním:

Žalobce tvrdí, že se svolením žalovaného zařídil si v jeho (žalovaného) domě obchod a že k tomu upravil místnosti obytné v domě tom na místnosti obchodní a že žalovaný ho při tom ujistil, že žalobci při vystěhování se z domu toho nahradí veškeré výlohy úpravou tou vzešlé, následkem čehož žalobce, spoléhaje na toto prohlášení žalovaného, provedl tam na svůj náklad úpravy ve shora uvedené částce; žádost žalobcovu, by žalovaný zajistil a úrokoval náklad ten, odmítl žalovaný, popřev závazek svůj k náhradě. Ježto pak žalobce podle obsahu shora uvedeného závazného prohlášení žalovaného nemůže již nyní domáhati se na žalovaném nějakého plnění, zejména placení náhrady výše řečené, poněvadž dosud v domě žalovaného bydlí, má zájem na tom, aby již nyní co nejdříve bylo určeno soudním nálezem, že nárok jeho je po právu, poněvadž neví, kdy se z domu žalovaného vystěhuje, a trvá pro žalobce takto právní nejistota, která rozřešením této otázky má býti odklizená.

Přípustnost žaloby určovací však zde není dána, neboť podstatnou podmínkou její je naléhavost brzkého, co nejrychlejšího určení právního poměru, o němž jde, a právní zájem žalobcův